

Středoškolský seminář v Praze [1947]

Ještě mnohokrát se budeme vracet k nedostatkům dnešní středoškolské mládeže. Jeden z nich mi však ležel už dávno na mysli: středoškoláci nebo aspoň většina z nich neumí vážně, soustavně pracovat. Je tady vinna především sama střední škola, neboť své žáky k samostatné práci vůbec nevede. Bylo mi však také od počátku jasno, že při vší energické práci na reformě střední školy nelze čekat nápravu jenom od ní.

Je přirozeno, že jsem hned od první chvíle podporoval myšlenku nějakého pracovního nebo studijního kroužku, již proto, že po zkušenostech s úterními večery nebylo na nich možno počítat alespoň prozatím s řádnou přípravou na thema večera a tedy ani s nějakou soustavnou prací. Návrh byl přijat a členové semináře – jak onomu pracovnímu kroužku říkáme – se třikrát sešli ještě před vánoce.

Není pochyby o tom, že každé nynější hodnocení by bylo vysoce předčasné, ač se mně samotnému zdá, že náš seminář nezůstává pozadu za vysokoškolskými semináři AY. Spíše by bylo dobře promluvit o předmětu našeho studia.

Proč jsme tedy vybrali thema „křesťanství a socialismus“? Předně bych chtěl každého ujistit, že tento heslový a stereotypně opakovaný název jsme nepřijali z nějaké tradice, nýbrž z důvodů čistě technických; na lepší název jsme nepřišli. Nicméně nás ani v duchu nenapadá, abychom zkoumali historicky a vývojově křesťanství a srovnávali je se stejně zkoumaným socialismem. Dokonce nemáme mnoho chuti ani k tomu, abychom každý výrok z Marxova Kapitálu měřili „vhodně vybraným“ citátem biblickým. Nikoliv, půjde nám o dvě docela jiné věci. Předně se budeme snažit postihnout a pochopit ducha křesťanství a ducha socialismu. To ovšem nepůjde jinak než na základě pečlivého pročítání a studování literatury obou stran; ale u toho nechceme zůstat. Již proto, že druhým a také hlavním cílem semináře bude ujasnění naší situace dnešní: *co mám dělat já jako křesťan a jako socialista*.

Mnoho jsme se už nadiskutovali o tom, zda může křesťan budovat nějaký svůj pozitivní socialismus nebo smí-li jen pronášet svůj hlas při jednotlivých příležitostech. Tuto diskusi podle možnosti přeneseme také sem do tohoto časopisu.

Středoškolský seminář nemá ještě vybudovanou nějakou bezprostřední tradici. Po třech schůzkách se ovšem ještě málo známe, rozhovory nejsou ještě tak přátelské, otevřené, živé, jak se sluší na každý pořádný – a což teprve středoškolský! – seminář. Z toho si ovšem mnoho neděláme, nýbrž těšíme se na příští rok, kdy se bude tohle všechno lépe.

L. Hejdánek